

Grondwaterstroming onder de Coupépolder.

De peilbuizen die het diepe grondwater stroomafwaarts van de Coupépolder bewaken staan niet op de goede plaats.

Een paar weken geleden zijn wij in het bezit gekomen van een gedetailleerde bodemkaart van de gemeente Alphen aan de Rijn. Deze kaart uit 1999 is gemaakt door ingenieursbureau Fugro in opdracht van Openbare Werken en omvat onder andere de Coupépolder. U herkent de Zegerplas en de belt.

Klik voor vergroting

Op deze kaart is duidelijk het vervolg van de geulafzettingen te zien zoals die ook staan op het kaartje in het rapport van 31 oktober 1988 van Iwaco.

Klik voor vergroting

Om u te helpen bij de oriëntatie van beide kaarten hebben we ze bij elkaar gelegd. Iwaco laat alleen de belt zien, maar u herkent de bocht van de geulafzetting.

Klik voor vergroting

Bij bestudering van beide kaarten valt direct op dat de grondwaterstroming van het diepere grondwater niet juist is. Waarschijnlijk omdat er alleen gegevens op en rond de belt gebruikt zijn.

Bij het bepalen van de juiste locatie voor de peilbuizen heeft Iwaco nog een nader studie over de grondwaterrichting gedaan. In het rapport van Iwaco juni 1992 heeft men 2 modellen gebruikt om de stroomrichting van het diepe grondwater te bepalen.

Het eerste model gaat uit van een berekening van de infiltratie door alle waterlopen in de omgeving en vervolgens een berekening van de neerslag en uitstoot in de omliggende polders. Overal waar pompen staan is aan de hand van het aantal draaiuren het aantal kubieke meters water wat is uitgedompt te berekenen. Die gegevens stopt men in de computer en met denkt exact te weten waar het grondwater naar toestroomt.

Alleen hoeveel water laten de polders bij droog weer in? Hier heeft men als aanname 20% van de uitstoot genomen. Men heeft geen rekening gehouden met de behoefteverschillen van de diverse polders. Diverse grondsoorten en gebruik van de polders geeft een groot verschil in waterbehoefte.

Navraag leerde ons ook dat er ook geen registratie is van de uitslag van de molenviergang. Deze kan dus ook niet in de berekening zijn meegenomen.

Ter verduidelijking: Het diepste deel wat deze molens droog houden is -5.4 NAP. Vergelijkbaar met de Vierambachtspolder. De Vierambachtspolder ligt hemelsbreed iets meer dan 1800 meter ten noorden van de Coupépolder terwijl de polders waar de molenviergang de bemaling van verzorgt slechts 500 meter ten oosten van de Coupépolder liggen.

Het tweede model gaat uit van stijghoogten van het grondwater. Uit deze gegevens is een noord-noordoostelijke stroming te concluderen.

De gegevens zijn echter heel beperkt. Het tegenovergestelde vinden wij echter op de kaart van openbare werken uit 1999, en deze is zeer gedetailleerd.

Naar het noorden toe is afstand naar de lijn van -4.5 NAP. 1800 meter en naar het oosten 1400 meter. De

lussen van de stijghoogtelijnen (stroomrichting) gaan allemaal richting noordoost als het ware onder de machineweg mee richting Kortenaar.

We weten dat een nog draaiende molenviergang iets unieks is. Met gegevens opvragen bij de diverse waterschappen vergeet je dat zoiets bestaat. Dit plus die aanname van 20% waterinname maken de betrouwbaarheid van de berekening van de grondwaterstroming niet beter.

Al de peilbuizen waarop gemonsterd wordt tot 50 meter diepte staan aan de noordzijde van de Coupépolder. Deze laten wel zien dat er sprake is van verontreiniging, maar extreem hoge waarden zijn nog niet aangetoond. Aan de Oostkanaalweg staat een peilbuis tot 11.5 meter diepte. Deze laat ook verontreiniging zien, maar doordat hier niet dieper kan worden gemeten zijn deze gegevens niet relevant voor het diepere grondwater. Subtiel detail is dat in het oorspronkelijk plan twee peilbuizen meer waren gepland. Die twee, nota bene de meest oostelijke die wél in de uitstroom terecht zouden komen, zijn niet geplaatst.

Klik voor vergroting

Nobis doet onderzoek naar micro-organismen in oude stortplaatsen. In het Nobis rapport van juni 2001 is berekend dat er 564 m^3 per dag aan regenwater via de Coupépolder naar het grondwater gaat. Ook zij verbazen zich dat er schijnbaar niets uit komt. Als er sprake zou zijn van natuurlijke afbraak geldt dit alleen voor een beperkt aantal stoffen. Het is echt niet zo dat die beestjes alles opeten.

Rest de vraag wat nu?

Moeten we nieuwe peilbuizen zetten? En wie is daar voor verantwoordelijk? Het antwoord kan simpel zijn. Ja, er moeten nieuwe peilbuizen komen. En wat de verantwoordelijkheid betreft treft niet alleen Iwaco blaam. Ook intern bij de gemeente zit er iets verkeert. De kaart met stijghoogten ligt al 5 jaar in het gemeentehuis en al die tijd heeft niemand de moeite genomen om te controleren of de conclusies die men vroeger met veel aannames moest nemen correct zijn.

Herman Gerritsma.

